

JESÚS CARRASCO
A FÖLD, AMELYEN ÁLLUNK

FORDÍTOTA: MESTER YVONNE

JESÚS CARRASCO

**A FÖLD,
AMELYEN
ÁLLUNK**

TYPOTEX

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez. Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyenféle felhasználásáért.

Jesús Carrasco: *La tierra que pisamos*

© Jesús Carrasco, 2016

© Editorial Planeta, S. A., 2016, Barcelona

www.seix-barral.es

www.planetadelibros.com

Hungarian translation © Mester Yvonne, 2019

Hungarian edition © Typotex, Budapest, 2019

Engedély nélkül semmilyen formában nem másolható!

TYPOTEX VILÁGIRODALOM

ISSN 2064-2989

ISBN 978 963 493 027 3

Kedves Olvasó!

Köszönjük, hogy kínálatunkból választott olvasnivalót!

Újabb kiadványainkról, akcióinkról a www.typotex.hu

és a facebook.com/typotexkiado oldalakon értesülhet.

Typotex Kiadó

Alapította Votisky Zsuzsa, 1989

A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók

és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: Németh Kinga

Főszerkesztő: Horváth Balázs

A kötetet gondozta: Kenyő Ildikó

Borítóterv: Faniszló Ádám

Készült a Multiszolg Bt. nyomdájában

Felelős vezető: Kajtor Bálint

Raquelnek

1

Az éjszaka közepén felriadtam valami zajra. Nem Iosif horkolására, aki furcsamód csöndben aludt mellettem, a paplanba temetkezve. Nem keltem fel; tekintetemet a tetőt támasztó bükkfa gerendákra szegeztem, és valami kapaszkodó reményében az ágyneműbe markoltam, ám a könnyű lenvászon nem bizonyult elég erősnek. Jó ideig így maradtam, behúzott nyakkal és ökölbe szorított kézzel. Újra hallani akartam a hangokat, tisztán, hogy valamelyik állatnak tulajdoníthassam őket, majd békésen újra álomba merülhessek. Ám a nagy tölgy ágait rezgető légmozgáson kívül semmit sem észleltem, ráadásul a kapzsiságtól lyukas szemű betolakodó régi meséje is a gyomromba nyilallt, majd belemart.

Augusztusban kitárom az ablakot, és az illatos, langyos szellő a függönyöket ringatja. Olyan szépen táncoltatja őket, hogy mostanság, a sok virrasztás közepette, az ágy támlájának dőlve gyönyörködöm a hullámzó kis lobogók látványában. Beszívom a fuvallattal érkező aromákat, amelyek pár másodpercre elnyomják a szoba poshadt levegőjét. Hullámokban érkeznek, mint amikor a tenger hordja partra a zátonyra futott hajók roncsának darabjait. Tavasszal, különösen délután narancsvirágillat leng

körül mindent. Napokkal korábban a fa hírnököt küld. A hűvös időben egyszeriben röpké vezérfonál jelzi, hogy valahol a közelben újjászületőben az élet.

A szövetet markoló kézzel és csukott szemmel igyekeztem a kinti sötétségre fókuszálni. Elképzelttem, ahogy kísétálok a ház körüli, illatos gyepre néző verandára, s onnan a távolba tekintek, ahol a telek már a völgybe nyúlik. Gázlámpák pislákolnak a faluban, amely úgy púposodik a vár szoknyája előtt, akár egy nagy teknőc. Látom magam előtt, amint lemegyek a falépcsőn, majd végiglépdelek a nedves fűvön, egészen az alsó terasz előtti rácsos kapuig. Ott sem hallok semmit, még az elszáradt kukoricalevelek érdes összesúrlódását sem.

Visszafordulok a ház felé, hogy a hátsó részen is körülnézzek. A veranda korlátjára akasztott cserepekben kusza formák tekeregnek. A tetőről lógó vészharang zsinórja szinte hozzájuk ér. Az épület oldalában áll a nagy tölgyfa, e hatalmas, gömbölyded lény, melynek koronája a tetőre fekszik. A másik oldalon, a ház és az út között ott a kis istálló, rácsos ablakkal, hullámcserepes tetővel. Bent nem kopog a lópatkó az agyagpala padlón. Kaisert, a kutyánkat sem hallok; persze nem csoda, hisz nála tunyább állatot elképzelni sem lehetne. „Egy tyúkkal kellene őriztetnie a birtokot – mondta egyszer a postás. – Még az is félelmetesebb volna a kopasz nyakával.” Én meg talán mosolyogtam a megjegyzésén, és rábólintottam, csak hogy mielőbb távozzon.

Valószínűleg egy hiúz vagy egy farkas fosztogat hetek óta a falu környékén, és állítólag már több ludat és egy-két bárányt is megölt. Sneint doktor mesélte a helyőrségi rendelőben, amikor a legutóbb a várban jártam, hogy gyógyszert hozzak Iosifnak. Amint az üvegcséket pakoltam a tarisznyámba, az orvos felállt, a tekintete felszínesen végigpásztázta a könyvtárában sorakozó kö-

tetek gerincét, majd kihúzott egy albumot az ibériai állatvilágról, és felém nyújtotta. A metszeten az állat szájából kétoldalt kilógó lábak és a hegyes füle keltették fel a figyelmemet.

– Fülpamat – jegyezte meg, amikor az ujjammal végigsimítottam a metszeten. – De farkas vagy róka is lehet – mondta. – Meg kell keresnie az ürülékét, lehetőleg a házához vezető úton. Ha megtalálta, bontsa szét, és nézze meg, mennyi szőr van benne.

A bélsár felkutatását, sőt a feltúrását abban a pillanatban elég gyomorforgatónak találtam, később azonban, hazafelé menet ráakadtam a ganéjra, és nem tudtam ellenállni a kísértésnek, hogy meg ne piszkáljam egy bottal. Nem is tűnt olyan kellemetlennek. Nyúlszaga volt, és ránézésre azt mondtam volna, hogy az állat kizárólag szőrrel táplálkozik.

Felkeltem, és meggyújtottam az éjjeliszekrényen lévő lámpát. Kihajoltam az ablakon, és egyik irányból a másikba mozgattam a fényt, állatokra utaló jelek után kutatva, de rögvest rájöttem, hogy telihold van, ami erősebben világít a lámpámnál, így végül eloltottam. Mindenesetre semmi különöset nem észleltem. Talán a fény elijesztette. Az állatok továbbra is nyugodtak voltak, én pedig hagytam, hogy a völgyből felszálló langyos levegő az arcomat simogassa. A telihold különös sárgára festette a távoli síkság felett állomásozó felhőket. Becsuktam a zsalut, és visszafeküdtem. Amíg újra álom nem jött a szememre, a mennyezeti fagerendákat bámultam, és ráeszméltem, hogy az országnak ezen a részén nincsenek is bükkösök.

2

Már szépen benne járunk a reggelben, amikor először megpillantom; épp a muskátlit rendezgetem. A zakója szárnya belóg a veteményesre nyíló, fehér kapurácson, épp velem szemközt. Iosif mellettem pihen a hintaszékében; bár az, hogy „pihen”, kisé túlzás, hiszen egész nap fekszik – az ágyban, a nappaliban, a karosszékben és jó ideig itt, a verandán. Minden reggel felkeltem, felöltöttem, és az évszaknak megfelelően leültetem valahová. Megragadom a könyökénél, ő meg apró léptekkel hagyja magát ide-oda vonszolni, mint egy engedelmes öleb. A betegség régi önmagának elenyésző árnyékává redukálta. Ő, akinek hadosztályok álltak a rendelkezésére; aki más emberek sorsáról döntött; aki városokat ostromolt, és kardélre hányta az ellenséget meg a lázadókat... Azon töprengek, vajon a régi ellenlábasaiban – akikkel szemben oly erősen érezte az akaratát, hogy végül öfelsége hú alattvalói váltak belőlük – dül-e még a régi harag, amiért behódoltak ennek az embernek, akinek az árnyékában élek, és akinek az árnyéka az egyetlen, amit magamba szívok. Akadozva működik az elméje; két hétig hallgat, leszegett fővel – egymaga felkelni, sőt a szükségleteit kielégíteni is képtelen –, majd egyszeriben ura lesz a helyzetnek. Ezekben a határozatlan időtartamú epizódokban

oly szépen visszasimul a mindennapi életbe, mintha soha ki sem szakadt volna belőle. Vissza-visszatér, és úgy viselkedik, mint egy szeszélyes beteg. Ha a konyhában vagyunk, és látja, amint zöldséget aprítok, követeli, hogy nagyobb darabokra vágjam, és századjára is elmagyarázza, hogy szereti látni, mit is eszik. „Nem akarok pépet, asszony. Az a kisgyerekeknek való, és én nem vagyok az.”

Olykor a múltba réved, és úgy kezel, mintha én is emlékkép volnék csupán; „Schultz őrnagynak” vagy „virágomnak” szólít, harcias vagy éppen mézesmázos hangon, attól függ. És az a legfurcsább, hogy soha az életben, még amikor jegyesek voltunk, akkor sem nevezett „virágomnak”. Azt gondolná az ember, hogy agytekervényeiben régi vágyak szökkennek szárba, vagy épp egy másik nő emléke, akit bizonyára a hosszú távollétek alatt megkívánt; azokban az időkben, amikor egymást követték a hadjáratok, és úgy tűnt, a Birodalom végül az egész földkerekségre kiterjeszti a határait.

Szerencsére az a férfi, aki megrengette a világom alapjait, már évek óta nem látogat. Aki dühbe gurult, amikor a kis Thomas nem ragozott megfelelően, vagy éppen piszkosan jött vissza a kertből. Fülön ragadta, elkezdte felfelé cibálni, szinte a levegőbe emelte a fiút. Jól megrázta, és nemritkán fel is pofozta, vagy adott neki egy körmöst a favonalzóval. Én csak könyörögtem neki, hogy hagyja, mert gyerek; ilyenkor megfordult, és elnyelt háborgó tekintetével, amely olyan volt, mintha megrészegült volna a benne fortyogó vértől. Néhai tekintetének emlékébe még most is beleremegek; ennek a töredékei ma is ott rejtőznek a szeme mélyén.

Átkozott szű – mondom magamban, amint megpillantom a kilyuggatott szárazakat. Képtelenség kiirtani; évente temérdek növényemet kell kitépnem és elégetnem a ház mögött, mert

egyedül így lehet elejét venni, hogy az egészséges példányokat megtámadja. Megfogom a növényt a száránál, és megcsavarom, hogy tövestül kitépjem. A sötét föld a padlóra hull; mindig friss és tömött, szivacsos csomókat alkot, én pedig beleszagolok, hogy elbódítson az illata.

Felnézek, a Sár föld széles horizontja felé, és látom a sötét színű zakót, amint a fehér palánkok közé furakszik, és mocskosan behatol a birtokra. Kaiser odaballag, és kíváncsian szaglássza a rács innenső oldaláról.

Le sem veszem a szemem az emberről; felegyenesedem, és lassan visszamegyek a nyitott ajtóhoz, majd kézbe veszem az előtérben lógó puskát. Lábujjhegyre kell állnom, hogy elérjem a tölténytartós fegyverszíjat. Ha komoly volna a veszély – ha e helyett a nyomorult helyett egy tolvaj próbálna behatolni a házba –, nem lenne időm megállítani. De nem engedhetem, hogy a töltött fegyver Iosif kezébe kerüljön. Ez még egyszer nem fordulhat elő.

Remeg az ujjam, amint a töltényt a csőbe dugom. Biztosítom a fegyvert, lemegyek a lépcsőn, és elindulok felé. Tőle viszonylag távol megállok, a vállamhoz szorítom a puskatust, és nem számítok másra, csak egy imbolygó részegre, akivel szemben talán egy seprű is elég volna.

– Nem maradhat itt – mondom. – Ez magántulajdon. – Nem felel, meg se moccan. Nem fordítja felém a tekintetét. Ebből a szögből csak a kócos, piszkos feje búbját látom. Várom. Kaiser bedugja az orrát a rácsok közé, és megböki, mintegy kedves ellentettjeként mindannak, amit én teszek, ahogyan egyre türelmetlenebbül szegezem rá a fegyvert. Közelebb lépek, párszor megbököm a puskával, majd hátrálok. Továbbra sem mozdul, és egy pillanatig azt hiszem, halott. Oldalazva indulok a kert-

be nyíló kiskapu felé. Úgy szeretnék átnézni a túloldalra, hogy közben tartom a távolságot. Vékony férfi, sötét zakóban – amit már láttam belőle –, fekete nadrágban. A kerítésnek dől, egyenes lábbal, lehajtott fejjel, kifordított tenyérrel a combján. Bőrönd van mellette, azon pedig egy barna kalap. Nem kelti sem tolvaj, sem részeg benyomását, és ha az öltözékét nem lepte volna be a por, akárhol megjelenhetne benne.

– El kell mennie innen – ismétlem felfegyverkezve. Ekkor felém fordul, de nem áll fel. A torkát ritkás, fehér szőr tarkítja. Az inge besárgult a nyakánál, és bő rá a zakója.

– Nem adok pénzt. – Kaiser már mögé is heveredett, és az oldalának dől; olyan haszontalan ez az állat, akár egy zsák krumpli!
Nem kapok választ.